

Sygn. akt II CZ 10/21

POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący)

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko P. O. i U. O.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 30 kwietnia 2021 r.

zażalenia pozwanych

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 14 grudnia 2020 r., sygn. akt I WSC (...) (I ACa (...)),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2020 r. Sąd Apelacyjny w (...) w sprawie z powództwa (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. przeciwko P. i U. O. o zapłatę odrzucił skargę kasacyjną pozwanych od wyroku z dnia 25 marca 2020 r. na podstawie art. 398⁵ § 1 w zw. z art. 398⁶ § 2 k.p.c. wobec wniesienia jej z naruszeniem ustawowego terminu.

Pozwani wnieśli zażalenie na powyższe postanowienie w całości. Wnosząc o uchylenie orzeczenia zarzucili naruszenie art. 124 § 3 i 4 oraz art. 398⁶ § 2 k.p.c. (mylnie oznaczonego jako art. 398^e § 2 k.p.c.) poprzez

nieuwzględnienie przez analogię, że termin do wniesienia skargi kasacyjnej został przerwany i rozpoczął bieg od nowa w dniu uzyskania informacji o odmowie sporządzenia skargi kasacyjnej przez pełnomocnika pozwanych ustanowionego z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył:

Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika, że wyrok Sądu Apelacyjnego w (...). zapadł w dniu 25 marca 2020 r. Postanowieniem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 25 sierpnia 2020 r. pozwani zostali zwolnieni od kosztów sądowych w całości oraz został dla nich ustanowiony pełnomocnik z urzędu w osobie radcy prawnego S. K. Dnia 11 września 2020 r. pełnomocnikowi doręczono odpis wyroku Sądu drugiej instancji. Radca prawny S. K. wydał opinię o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej, którą przekazał pozwany za pośrednictwem operatora pocztowego (data nadania przesyłki: 19 października 2020 r.), tj. po upływie dwutygodniowego terminu określonego w art. 118 § 5 k.p.c., który upłynął w dniu 25 września 2020 r. Dnia 26 listopada 2020 r. pełnomocnik z wyboru złożył skargę kasacyjną. Sąd Apelacyjny wskazał, że ustawowy termin wniesienia skargi kasacyjnej, liczony od dnia doręczenia odpisu orzeczenia z uzasadnieniem pełnomocnikowi z urzędu upłynął 12 listopada 2020 r., stąd jako spóźniona podlega odrzuceniu. Przyjął, że zmiana pełnomocnika nie miała wpływu na wydłużenie biegu terminu zaskarżenia. Zwrócił ponadto uwagę, że skarga zawierała braki formalne, ale wszczęcie postępowania naprawczego było nieuzasadnione.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, jeśli pełnomocnik ustanowiony z urzędu sporządza opinię prawną o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej, termin na wniesienie skargi przez pełnomocnika z wyboru strony należy liczyć od chwili doręczenia wyroku z uzasadnieniem pełnomocnikowi z urzędu, nie zaś od chwili nadania sporządzonej przez niego opinii (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2015 r., I CZ 98/14, z dnia 6 września 2018 r., V CZ 58/18, z dnia 5 grudnia 2019 r., III CZ 43/19, z dnia 23 stycznia 2020 r., IV CZ 115/19 – niepubl.). Wyjaśniono, że niedopuszczalne jest zastosowanie per analogiam przepisów odnoszących się do biegu terminu zaskarżenia związanego ze złożeniem wniosku o ustanowienie pełnomocnika z

urzędu, po pierwsze dlatego, iż w przepisy postępowania cywilnego nie przewidują innego, dodatkowego terminu na wniesienie skargi kasacyjnej. Art. 124 § 3 *in fine* k.p.c., określający datę doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem pełnomocnikowi z urzędu jako początek biegu terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, dotyczy oznaczonej sytuacji procesowej i jako przepis o charakterze wyjątku nie podlega wykładni rozszerzającej. Po drugie - sytuacja strony nie zgadzającej się z opinią pełnomocnika z urzędu o braku podstaw do sporządzenia skargi kasacyjnej jest podobna do tej, gdy ze względu na sporządzenie takiej opinii z niezachowaniem zasad należytej staranności wyznaczony zostanie inny pełnomocnik z urzędu (art. 118 § 6 k.p.c.). Także w tym wypadku termin doręczenia odpisu z orzeczeniem pierwszemu pełnomocnikowi z urzędu ma charakter wiążący (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2012 r., I CZ 59/12, niepubl.)

Sąd Najwyższy dostrzega szczególne okoliczności sprawy wynikające z przekroczenia dwutygodniowego terminu sporządzenia opinii o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej przez wyznaczonego pełnomocnika z urzędu (art. 118 § 5 k.p.c.). Niemniej opinię tę strona uzyskała najpóźniej 26 października 2020 r., a termin złożenia skargi upłynął dopiero w dniu 11 listopada 2020 r.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie jako bezzasadne.

ke